

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

#kiinnostaakonuoretetään – päivä

SATAKUNNAN ELO-VERKOSTON TILAISUUS
NUORILLE 6.10.2016 ANNIKSELLA.

#kiinnostaakonuoret ketään - päivä

- Learning Cafe –menetelmä
- Mukana 30 nuorta
- Teemat:
 1. Miten teillä menee?
 2. Mitä yhteiskunnan palveluja käytätte ja mikä niissä toimii hyvin/kehitettävää?
 3. Millainen on unelmien Satakunta nuorten palveluiden osalta (tulevaisuuden palvelut ja unelmapöytä)?

NUORTEN NYKYTILA

- Talous
 - raha on tiukassa, rahan puute vie voimavaroja ja energiaa
 - pikavippien lisääntyminen on huono juttu, luottotietojen menetys rankaisee pitkään, vaikka kyseessä olisi pienikin rike
 - opiskelija ei voi syödä terveellisesti, koska se on kallista, eletään kuukausi kerrallaan, ei varaa autoon tai vakuutuksiin
 - oma ja perheen toimeentulo huolettaa, varsinkin jos on lapsia
 - matkustaminen esim. kouluun on liian kallista
 - kuntoutustukea ei saisi leikata
- Asuminen
 - vuokra-asunnon saaminen on vaikeaa
 - vaikeaa käydä töissä, jos palkka on pieni, saatikka saada asuntoa
- Opiskelusta ja opinnoista
 - oppilaitokset ovat tiukoilla leikkausten johdosta, näkyy opetuksen laadussa ja kaikista opiskelua tukevista toiminnoistakin leikataan, lomautukset ja säästöt vaarantavat opiskeluhuollon palvelut (voisiko harjoittelijoita hyödyntää näihin tehtäviin?)
 - koulujen homeongelmat huolettavat
 - opiskelu ei ole Suomessa kannattavaa
 - pelkona opetuksen laadun heikkeneminen tai siirtyminen liiaksi etäopiskeluun: laittaa opiskelijat eriarvoiseen asemaan laitteiden ja taitojen osalta

NUORTEN NYKYTILA

- Työllisyys ja palkkaus
 - työllistyminen vaikeaa ilman työkokemusta
 - Suomessa työllisyystilanne vaikea, mikä heijastuu myös työssäoppimispaikkojen puutteena
 - työkokeiluhin pääsee, mutta etuudet vaarantuvat
 - työllistymisvaihtoehtoja lisää, esim. oppisopimus antaisi paremmat mahdollisuudet opiskella ja samalla elättää perheensä tai itsensä
 - nuorten palkkataso on heikko
 - pitäisi ansaita radikaalisti enemmän, jotta työnteko kannattaisi
 - nykytilanne kannustaa pimeään työntekoon tai passiivisuuteen
 - joustavampia työmahdollisuuksia tarvitaan
 - asenteet: ulkonäön perusteella syrjitään
 - sähköinen työnhaku on persoonatonta
 - työnhakua kannattaa tehdä myös henkilökohtaisesti
 - toiveena on oman alan tai muu työpaikka, josta tykkää ja on hyvä porukka

NUORTEN NYKYTILA

- Ohjauksesta ja palveluista
 - näkymiä ja vaihtoehtoja tarvittaisiin, esim. työpajalla tulisi tarjota kokemusta ja kokeiluja erilaisista töistä
 - kuntoutujat tai vastavalmistuneet tarvitsevat polkuja työelämään
 - tietoa ja infoa erilaisista mahdollisuuksista tarvitaan lisää
 - tiedon jakamista koulujen ja nuorisotalojen ilmoitustauluilla, messuilla ym. Messut Karhuhalliin
 - infoa tarvitaan jatkuvalla syötteellä mm. koulutuspoluista (esim. amiksesta AMK:iin)
 - vertaisryhmiä on vähän tai niistä ei tiedetä: ohjausta tarvitaan lisää että palvelut tunnistettaisiin
 - pitäisi tehdä jo yläkoululaisille selväksi se, mistä voi hakea apua
 - tuen pitäisi olla myös tavoitettavissa, palvelut tulisi saada yhteen paikkaan
 - tarvitaan apua paperisodan kanssa: hankalaa kapulakieltä
 - asiakas on otettava huomioon ja hänet on kohdattava yksilönä
 - asiakkaalle tulee ilmoittaa, jos sosiaalityöntekijä vaihtuu! Kun uusi henkilö tilalle, asiakasta ei tunneta, hänen taustaansa tai henkilöhistoriaansa

NUORTEN NYKYTILA

- Huolenaiheita
 - kulkuyhteyksien katkeaminen: bussiyhteyksien ym. väheneminen, kulkeminen vaikeutuu varsinkin kauempaa, VR:n toimisto poistui Porista
 - epävarmuus: työllistyykö kun valmistuu ja kuinka pitkäksi aikaa, milloin teknologia korvaa ihmisen, rahan loppuminen
- Hyviä asioita
 - maksuton koulutus: lähtökohdista huolimatta voi kouluttautua
 - hienoa on, jos nuoren toiveet huomioidaan palvelujen järjestämisessä
 - hyvä porukka töissä tai työpajalla antaa voimaa arkeen
 - harrastukset ja kaverit tuovat voimaa, mutta työ on ensiarvoisen tärkeää, se on syy miksi jaksaa herätä aamuisin
 - myös opiskelu on tärkeää ja palkitsevaa, itselle sopivan alan löytäminen on tärkeää
 - musiikki antaa voimaa
- Muuta
 - nuorten oma aktiivisuus on tärkeää!
 - nuorille tulee selvittää, että oma vastuunotto nuoresta pitäen on tärkeää, vanhemmat eivät kustanna loppuelämää
 - nuorilta vaaditaan liikaa: pakko mennä ja tehdä koko ajan jotakin
 - virheitä ja epäonnistumisia ei sallita, kaikilla tulisi olla mahdollisuus!

PALVELUIDEN TILANNEKUVA

- **Terveydenhuolto**
 - Julkinen terveydenhuolto
 - pitkät jonot
 - diagnoosin saaminen kestää ”ei sua mikään vaivaa” (esim. 7 vuotta kesti saada narkolepsia diagnoosi)
 - ei tehdä lähetettä eteenpäin
 - asiakkaat eivät ole tervetulleita
 - nuoria vanhempia ei kuunnella (vähätellään tietämystä, että lapsella ei kaikki ole kunnossa)
 - neuvoloissa oletetaan, että nuori vanhempi ei pärjää → pitäisi mieluummin kysyä, pärjääkö
→ julkinen terveydenhuolto ei toimi (vain yksi kommentti, että palveluihin on päässyt nopeasti)
- Yksityinen terveydenhuolto
 - sekä hyviä että huonoja kokemuksia samassa suhteessa
- Risuja saa eniten terveydenhuolto: ei oteta vakavasti, vähätellään, ei kuunnella, ei selvitetä kunnolla tai tehdä lähetettä eteenpäin, leimataan

PALVELUIDEN TILANNEKUVA

■ Oppilaitos

- varsinkin **yläkoulussa** mennään hyvien oppilaiden tahdissa
- hyvää on eriytetty opetus, jolloin voi opiskella omaan tahtiin niitä aineita, jossa tarvitsee tukea → voi palata myöhemmin oman ryhmään mukaan näiden aineiden opetukseen
- **terveydenhoitaja- ja kuraattoripalveluiden** riittävyys (liian vähän, vain silloin tällöin, Porin kaupungin lomautukset)
- ammatillisessa opetuksessa opettaja saattaa olettaa, että ohjausta ei tarvita → liikaa itsenäistä työskentelyä, jolloin opiskelijat oppivat turvautumaan toisiinsa → opettajia ei tarvita, vaan kysytään apua toisilta opiskelijoilta
- **tutor-toiminta** on hyvää, mutta sitä ei tunneta riittävästi → tutorit voisivat tehdä enemmän yhteistyötä alojen kesken sekä eri oppilaitosten tutoreiden kanssa
- tutor-toiminnan kehittämisessä opot avainasemassa
- liikaa vanhoja **opettajia**, jota eivät uudistu – käyttävät vanhoja KALVOJA, eivät uutta tekniikkaa ym.
- nuorilta opettajilta puuttuu kokemus
- liian pätevä – opetus ei kohtaa opiskelijoiden kanssa (opetetaan yliopistotasolla)
- HYVÄ OPE: käytännön läheinen ja etenee sopivalla tahdilla
- **opiskelijavalinnat**: ensikertalaisten kiintiöt eivät toimi
- opiskeluvaihtoehdot liian putkimaisia
- paradoksi: ei saa töitä, kun ei ole koulutusta, koulutetutkaan ei kuitenkaan saa töitä ← miksi työelämä vaati tutkinnon?

PALVELUIDEN TILANNEKUVA

■ Työkkäri

- omat toiveet huomioitu → toiminut hyvin
- pakotetaan johonkin (voi olla myös hyvä asia)
- nuoren omat haaveet tyrmätään – toivotaan nopeita väyliä työllistyä
- halutaan henkilökohtaista tapaamista (helpompi), pitäisi paneutua yksilölliseen kohtaamiseen, jotta löydetään motivoiva ratkaisu
- toimipaikkaan liian pitkä matka
- karenssit liian vähästä

■ Sossu

- toimeentulotuen saaminen kestää liian kauan
- sossut vaihtuvat usein → ei tiedoteta, eivät keskity asiaan
- liian alhaiset tulorajat toimeentulotuessa → pitäisi edes kulukorvauksen (kuntouttava työtoiminta) saada pitää itsellä, jotta toimisi kannustimena
- jälkihuolto loppuu liian nopeasti (jyrkästi)

■ Kela

- tukiin tulee viivettä, kun tilanne muuttuu, liian monimutkaista, halutaan liikaa tietoja ym.
- nettipalvelu HYVÄ
- liian helposti takaisinperintää

PALVELUIDEN TILANNEKUVA

- **Etsivä nuorisotyö**
 - etsivät helposti lähestyttäviä, helppo ja hyvä apu, auttavat paljon
 - joskus ”ylipirteitä” → ärsyttää, mutta on hyvä asia, sillä saavat piristymään, jos mieli on maassa
 - palvelua ei riittävästi tunneta/osata käyttää
- **Ohjaamo**
 - pitäisi löytää oma ”edunvalvoja”, joka auttaa eteenpäin
 - heti juttelemaan, ei lomakkeita
- **Tietosuoja** liian tiukka viranomaisten välillä (pitäisi tietää, missä on jo asiakkuus esim. mielenterveystoimisto, nuorisopsykiatrian poliklinikka tms.)

NUORTEN UNELMIEN SATAKUNTA

- Millainen on ihanne ympäristö:
 - työpaikkoja nuorille, oppisopimuksia helposti saataville
 - tasa-arvoinen, nuoria kohdellaan hyvin
 - tarjolla tapahtumia ja toimintaa
 - olisi paikka/tila tai kanava jossa firmat voisivat tarjota projekteja nuorille
 - apua saatavilla eli palvelut ja tieto yhdessä fyysisessä paikassa (esim. te-toimisto ja sos. työntekijät samassa tilassa), virkailijat olisivat ennakkoluulottomia
 - ympäristössä oli värejä, seinämaalauksia
 - löytyisi kompakti keskusta, nuorilla oma kokoontumis- ja harrastustila
 - paljon liikuntapaikkoja, edullisia

- Mitä tehdä ”harrastukset”
 - ilmainen punttisali nuorille, muutenkin edullisia harrastusmahdollisuuksia, alennukset, etusetelit nuorille
 - kirjastot päivitetään, sinne leikkipaikkoja lapsille, keskustelutiloja nuorille – pointti enää hiljaisuus
 - nuorille sisätila kokoontumispaikaksi
 - nuorille tila, jossa voi ”polttaa kumia”, mopoajot

NUORTEN UNELMIEN SATAKUNTA

- Mitä palveluja tarvitaan?
 - matalan kynnyksen paikka
 - mielenterveys- ja päihdepalvelut
 - kela-palvelut
 - silta työryhmä
 - terveyspalvelut (nykyisin pitkät jonot, asenne, ettei nuorilla voi olla mitään vialla)
 - yksi yhteyshenkilö, joka tuntee nuoren tilanteen
 - koulutuspaikkoja ja työpaikkoja – huomioitava nuorten mahdollisuus liikkua
 - hyvät kulkuyhteydet, jotta voi liikkua työn ja koulun perässä
 - yläasteelle enemmän TET-jaksoja, enemmän mahdollisuuksia tutustua eri oppilaitoksiin kun haetaan opiskelupaikkaa
 - tarvitaan opettajan kannustusta koulussa
 - ysiluokkalaisille oma tuutori
 - kesä- ja työssäoppimispaikkoja lisää